



Brüsszel, 2017.12.19.
COM(2017) 789 final

**A BIZOTTSÁG JELENTÉSE A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS
AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK**

**a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak
megállapításáról és a 339/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló,
2008. július 9-i 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról**

1. ÖSSZEFOGLALÓ

A termékbiztonság közös érdekünk. Mikor megveszünk egy terméket, biztosak akarunk lenni abban, hogy az biztonságos, és minden jogi előírásnak megfelel. A gyártók ezért gyakran felkérnek független testületeket – ún. megfelelőségértékelő szervezeteket – arra, hogy még a termékek értékesítése előtt ellenőrizzék, hogy azok megfelelnek-e bizonyos előírásoknak. Ezért van szükségünk olyan megbízható és kompetens megfelelőségértékelő szervezetekre, amelyek megfelelően végzik a munkájukat. Ezért is hozott létre az EU egy akkreditálási rendszert a megfelelőségértékelő szervezetek számára. A nemzeti akkreditáló testületek ellenőrzik az országukban működő megfelelőségértékelő szervezetek hozzáértését, pártatlanságát és függetlenségét.

Ez a jelentés áttekintést ad arról, hogy a 765/2008/EK rendelet (a továbbiakban: a rendelet) akkreditálással kapcsolatos intézkedéseit és a CE-jelöléssel kapcsolatos rendelkezéseket hogyan hajtották végre a 2013 és 2017 közötti időszakban. A piacfelügyeleti szabályok és az uniós piacra behozott termékek ellenőrzésére vonatkozó szabályok végrehajtásáról szóló jelentés a jogszabályok érvényesítésére vonatkozó javaslatot kísérő értékelésben található, amely szintén az „áruzsomag” része.

Ez a jelentés megerősíti, hogy a rendelet által létrehozott európai akkreditálási infrastruktúra többletértéket teremtett, és nemcsak az egységes piac, hanem a nemzetközi kereskedelem szempontjából is. Az akkreditálás széles körű támogatást élvez az európai ipar és a megfelelőségértékelési közösség részéről, mert biztosítja, hogy a termékek megfeleljenek a vonatkozó követelményeknek, megszünteti a megfelelőségértékelő szervezetek működésének akadályait és elősegíti a vállalkozói tevékenységek felvirágzását Európában. A rendelet megbízható és szilárd akkreditálási rendszert hozott létre valamennyi tagállamban, valamint az EFTA-országokban és Törökországban is. Kérdés azonban, hogy fenn tudjuk-e tartani a stabilitását, azaz hogy a teljes akkreditálási rendszer lépést tud-e tartani a fejlődéssel, és biztosítani tudjuk-e, hogy továbbra is ugyanolyan szigorúan alkalmazzák. Ez a jelentés megerősíti továbbá, hogy a vállalkozások ma már sokkal inkább tisztában vannak az egységes piacon forgalmazott termékek CE-jelölésének fontosságával.

A jelentés a tagállamokkal, egészen pontosan a termékek belső piacával foglalkozó szakértői csoport akkreditációs al csoportjával együttműködésben készült.

2. AKKREDITÁCIÓ

2.1. Szakpolitikai megfontolások

Az ipari termékek egységes piaca az igazi európai sikertörténetek egyike, és Európa legjobb eszköze a fokozódó globalizáció korában. Egy erősebb és méltányosabb uniós gazdaság építésének motorja. Az ipari termékek több mint 80 %-ának esetében a közös európai szabályok elfogadásának köszönhetően sikerült felszámolni a szabályozási akadályokat, és létrehozni egy több mint 500 millió fogyasztóval rendelkező, akadálytalanul működő piacot. Ez nagy lökést adott a versenyképességnek és az innovációnak, az európai fogyasztók számára pedig tovább bővítette azoknak a biztonságos termékeknek a választékát, amelyek az olyan közérdekű szempontok, mint a biztonság, környezetvédelem és egészségvédelem tekintetében szigorú előírásoknak felelnek meg.

A Jean-Claude Juncker vezette Bizottság által prioritásként meghatározott, a belső piac elmélyítésére és méltányosabbá tételére vonatkozó célkitűzéssel¹ és a Bizottság egységes piaci stratégiájával² összhangban fontos, hogy javítsuk a termékek vonatkozó jogszabályoknak való megfelelését. Az egységes piac kiteljesítése a megfelelésgértékelési rendszer megerősítését is maga után vonja.

A megfelelésgértékelő szervezetek (laboratóriumok, tanúsító szervek, felügyeleti szervek, környezetvédelmi ellenőrző szervek stb.) akkor vesznek részt a termékek vonatkozó jogszabályi előírásoknak való megfelelésének ellenőrzésében, amikor az ágazati jogszabályok harmadik fél általi ellenőrzést írnak elő, mint például a gépek, nyomástartó edények, gyógyászati eszközök, liftek vagy mérőeszközök esetében. A vállalkozások akár önkéntesen, jogszabályi előírás nélkül is kéri a megfelelésgértékelő szervezetek általi vizsgálatot, demonstrálva ezzel, hogy megfelelnek a szabványoknak és előírásoknak. Az akkreditációval biztosítható, hogy ezek a szervezetek rendelkezzenek a feladataik megfelelő ellátásához szükséges technikai kapacitással.

2.2. Az akkreditálás hatása és az akkreditálási rendszer működése

Az akkreditálás a nemzeti akkreditáló testület tanúsítása arról, hogy egy megfelelésgértékelő szervezet megfelel a harmonizált szabványokban megállapított követelményeknek és adott esetben bármely további követelménynek, beleértve a vonatkozó ágazati szabályozásokban meghatározottakat is.

A rendelet kulcsszerepet játszik az áruk belső piaci és nemzetközi kereskedelemben való szabad mozgásának biztosításában. A rendelet rendelkezései szerint a tagállamok kijelölnek egyetlen nemzeti akkreditáló testületet, amely akkreditálja a megfelelésgértékelő szervezeteket. Az Unió-szerte érvényes harmonizált szabványok alkalmazásának célja az, hogy megteremtse a szükséges átláthatóságot és bizalmat a megfelelésgértékelő szervezetek hozzáértése tekintetében, és biztosítsa az európai akkreditációs rendszer összeegyeztethetőségét a nemzetközi akkreditációs rendszerrel.

Bár a gyártók továbbra is felelősek azért, hogy termékük megfeleljen a vonatkozó jogszabályi követelményeknek, a megfelelésgértékelő szervezet magas szintű technikai felkészültsége biztosítja, hogy az ellenőrzések pontosak és megbízhatóak legyenek. Ez hozzájárul a belső piacon az olyan közérdekek védelméhez, mint az egészség és a biztonság.

A rendelet biztosítja, hogy az összes tagállamban ugyanolyan szigorú akkreditálási eljárások legyenek érvényben, hogy ezáltal végső soron egyetlen akkreditálási okirattal egész Európában lehessen bizonyítani, hogy az adott megfelelésgértékelő szervezet megfelelő technikai kapacitással rendelkezik. Ezért az EU-ban az akkreditációval járó előny az, hogy ha egyszer valamely megfelelésgértékelő szervezetet a rendelet alapján sikeresen akkreditáltak, a tagállamok hatóságai kötelesek elismerni az akkreditálási okiratot. Ezzel kiiktatható az a felesleges költség, hogy minden egyes tagállamban külön kelljen akkreditációt szerezni, és a termékeket különböző megfelelésgértékelő szervezeteknek kelljen ellenőrizniük. Ez kedvező környezetet teremt az európai piacon a vállalkozások fejlesztéséhez.

¹ https://ec.europa.eu/commission/priorities_hu

² COM(2015) 550 final, „Az egységes piac továbbfejlesztése: a polgárok és vállalkozások lehetőségeinek bővítése.

2016 végére több mint 34 450 akkreditációt adtak ki³ (szabályozott és nem harmonizált területeken), számos tevékenységet illetően, a következő megoszlásban:

Akkreditáció típusa	A 2016. évi akkreditációk száma
Kalibrálás ⁴	3 245
Termékvizsgálat ⁵	18 625
Orvosi vizsgálatok	3 407
Terméktanúsítás ⁶	1 752
Irányítási rendszerek tanúsítása	1 355
Személyek tanúsítása	480
Ellenőrzés ⁷	5 158
Jártassági vizsgálatot végző szervezet (PTP)	176
Referenciaanyag-gyártó szervezet (RMP)	44
14065. sz. ellenőrzés (üvegházhatású gázok) ⁸	133
Környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer (EMAS)	79
Összesen	34 454

A szerkezeti átalakítás és a rendelethez való igazodás folyamata mostanra lezárult⁹. Mára minden tagállamban, valamint az EFTA-országokban és Törökországban is van nemzeti akkreditáló testület¹⁰.

2.3. Európai akkreditálási infrastruktúra

A rendelet szerint a Bizottság az Európai Akkreditálási Együttműködést (EA) ismerte el európai akkreditálási infrastruktúráként¹¹. Az EA 2009-ben megállapodást kötött, amely meghatározza a részletes feladatait és az együttműködés elveit.

Az EA alapvető feladata az, hogy szakértői értékelés révén megállapítsa a nemzeti akkreditálási testület kompetenciáját¹². A sikeres szakértői értékelést követően a nemzeti akkreditálási testületek aláírták az EA többoldalú megállapodását (MLA)¹³ az akkreditálási okiratok kölcsönös elismerésére vonatkozóan. A sikeres szakértői értékelés előfeltétele az akkreditálási okiratok kölcsönös elismerésének. A szakértői értékelési rendszer már bizonyította hasznosságát azáltal, hogy garantálja a nemzeti akkreditáló testületek nagyfokú szakértelmét.

³ EA MLA jelentés, 2016, <http://www.european-accrreditation.org/information/ea-multilateral-agreement-report-2016-is-now-released>.

⁴ A kalibrálás elsősorban a mérőeszközök műszaki konfigurációját jelenti.

⁵ A termékvizsgálat a termék technikai jellemzőinek meghatározása megfelelőségének értékelése nélkül.

⁶ A tanúsítás annak bizonyítása többszörös ellenőrzések révén, hogy meghatározott (jogszabályi vagy egyéb) követelmények teljesülnek. A tanúsítás több ellenőrzést is magában foglalhat (az ellenőrzés magyarázatát lásd a 8. l. l. jegyzetben), és beletartozik a folyamatos nyomon követés is.

⁷ Az ellenőrzés a meghatározott (jogszabályi vagy egyéb) követelményeknek való megfelelőség egyszeri vizsgálatát jelenti.

⁸ Az üvegházhatású gázok kibocsátását mérő/ellenőrző szervezetekre vonatkozó követelmények

⁹ Lásd a rendelet 4., 6. és 8. cikkét.

¹⁰ Elérhetőségeik a Bizottság honlapján a következő címen található: <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/>

¹¹ Lásd a rendelet 14. cikkét.

¹² Lásd a rendelet 10., 11. és 13. cikkét.

¹³ Az EA többoldalú megállapodás (EA MLA) egy aláírt megállapodás, amellyel az aláíró felek elismerik és elfogadják az aláíró tagok által működtetett akkreditálási rendszerek egyenértékűségét, valamint az aláíró felek által akkreditált megfelelőségértékelő szervezetek által végzett megfelelőségértékelés eredményeinek megbízhatóságát.

Az EA ezenfelül a tanácsadó testületének keretében együttműködik az érdekelt felekkel, és részt vesz az ILAC és az IAF nemzetközi akkreditálási szervezetekben¹⁴.

Az EA-val való kooperáció összességében nagyon gyümölcsözőnek mondható. A megfelelőségértékelő szervezetek akkreditációjának fontossága az elmúlt években jelentősen nőtt. Az EA és tagjai munkájának köszönhetően elismertté vált, hogy az akkreditáció – mint az európai megfelelőségértékelő rendszer utolsó ellenőrzési szintje – alapvető fontosságú az átlátható és minőségorientált piac megfelelő működésében, és az olyan közérdekek, mint az egészség, a biztonság és a környezetvédelem magas szintű védelmében.

2.4. Az európai akkreditáció bizottsági finanszírozása

2014 júniusában a Bizottság és az EA aláírta a második partnerségi keretmegállapodást, amely négy évre (2018 júniusáig) szól. Ez a megállapodás pénzügyi támogatást biztosít az EA számára annak érdekében, hogy a rendeletben meghatározott feladatait el tudja látni és az iránymutatásban részletezett céljait teljesíteni tudja. Az uniós finanszírozásra jogosult EA-tevékenységek a következők:

- a szakértői értékelési rendszerhez kapcsolódó technikai munka elvégzése;
- az érdekelt felek tájékoztatása, részvétel az akkreditációval foglalkozó nemzetközi szervezetekben;
- az akkreditációval kapcsolatos iránymutatásokhoz való hozzájárulások készítése és aktualizálása;
- segítségnyújtás harmadik országoknak¹⁵.

A partnerségi keretmegállapodás kiköti, hogy az EA és annak titkársága éves működési támogatásban részesülhet folyamatos munkájáért. E jelentés készítésének időpontjáig négy alkalommal folyósítottak éves működési támogatást, összesen 600 000 euró értékben, ami az EA teljes költségvetése mintegy 40 %-ának felel meg.

A támogatást részben a szakértői értékelési rendszer működtetésével és irányításával kapcsolatos munkára fordították, ami a 2013–2017 közötti időszakban az alábbiakat foglalta magában¹⁶:

Év	Elvégzett értékelések ¹⁷	Az értékelési munka embernapban összesen
2013	11	673
2014	13	807
2015	10	583
2016	19	1138

Az értékelők száma 2016-ban tevékenységi terület szerint:

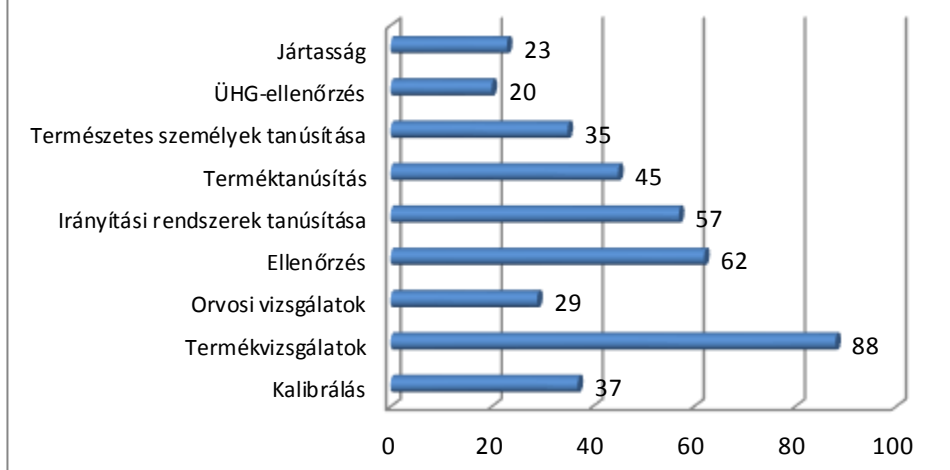
¹⁴ Nemzetközi Laboratóriumi Akkreditációs Együttműködés (International Laboratory Accreditation Cooperation)/Nemzetközi Akkreditációs Fórum (International Accreditation Forum)

¹⁵ Lásd a rendelet 32. cikkét.

¹⁶ EA MLA jelentés, 2016, <http://www.european-accreditation.org/information/ea-multilateral-agreement-report-2016-is-now-released>.

¹⁷ Értékelések, kezdeti értékelések, újraértékelések tevékenységi kör kiterjesztésével vagy anélkül, valamint különleges értékelések.

Értékelők száma terület szerint (2016)



2016-ban a szakértői értékelő csoportok összesen 135 olyan esetet jelentettek, amikor korrekciós intézkedésre volt szükség a nemzeti akkreditálási testületek részéről. Az EA nyomon követi a korrekciós intézkedések végrehajtását. 2014 júliusában az egyik akkreditálási testület működését felfüggesztették. Az EA által előírt korrekciós intézkedések sikeres végrehajtását követően, az EA általi különleges értékelés eredményei alapján a felfüggesztést 2014 végén visszavonták.

Az EA tevékenységeinek szakértői értékeléséhez hozzátartozik a szakértői értékelési rendszer folyamatos javítása, valamint szakértői értékelések indítása az új megfelelőségértékelési tevékenységekre vonatkozóan.

A támogatás kiterjedt továbbá az EA alábbi tevékenységeire is: i. az akkreditációs kritériumok harmonizálása, ii. az akkreditáció kialakítása, megszilárdítása és végrehajtása az EU-ban, valamint iii. az EU-n kívüli akkreditációs szervezetekkel, nemzetközi szervezetekkel és a magánszektorbeli érdekelt felekkel való együttműködés.

Az éves működési támogatáson felül az EA-val való partnerségi keretmegállapodás tevékenységi támogatások nyújtását is lehetővé teszi az egyes projektek számára. E tekintetben az EA az alábbi projektekben vett részt:

- 2013-ban az EA aláírt egy különmegállapodást az Éghajlatpolitikai Főigazgatósággal a 600/2012/EU rendelettel összefüggésben végzett akkreditáció megvalósítására vonatkozó tevékenységi támogatásról¹⁸. Az e különmegállapodással kapcsolatos munka 2015 februárjában sikeresen lezárult.
- 2012-ben az EA szolgáltatásnyújtási szerződést írt alá a EuropeAiddal az EU és az Orosz Föderáció akkreditációs rendszereinek közelítéséről. Az ezzel kapcsolatos munka 2015 decemberében sikeresen lezárult.
- 2014-ben az EA szolgáltatásnyújtási szerződést írt alá a Közös Kutatóközponttal az emlőrákkal kapcsolatos szolgáltatások akkreditációval és magas színvonalú iránymutatásokkal kiegészített, önkéntes európai minőségbiztosítási rendszerének

¹⁸

A Bizottság 600/2012/EU rendelete (2012. június 21.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó adatokat tartalmazó jelentések és a tonnakilométer-adatokat tartalmazó jelentések hitelesítéséről.

megteremtésére irányuló projekt akkreditálási vonatkozásaival kapcsolatos támogató szolgáltatásokról. A projekt e jelentés elkészítésekor még mindig folyamatban van.

A Bizottság és az EA jelenleg tárgyalnak a harmadik partnerségi keretmegállapodásról.

2.5. Akkreditáció a bejelentések támogatása érdekében

A bejelentés a tagállam azon eljárása, amelynek révén tájékoztatja a Bizottságot és a többi tagállamot arról, hogy valamely uniós harmonizációs jogszabály alapján megfelelőségértékelő szervezetet jelölt ki, és e szervezet megfelel az abban a jogszabályban meghatározott követelményeknek. A tagállamokat terheli a végső felelősség a többi tagállam és az uniós intézmények felé az általuk bejelentett szervezetek szakmai felkészültségét illetően.

Bár a megfelelőségértékelő szervezetek kompetenciájának ellenőrzésére szolgáló elsődleges eszköz az akkreditáció, más eszközök használata is engedélyezett. Ebben az esetben megfelelően bizonyítani kell a Bizottság és a többi tagállam számára, hogy az értékelt szervezet minden vonatkozó szabályozási előírásnak megfelel¹⁹. A bejelentett szervezetet ez esetben is rendszeres felülvizsgálatnak kell alávetni a továbbiakban, hasonlóan az akkreditáló szervezetek által alkalmazott gyakorlathoz.

Az akkreditált megfelelőségértékelő szervezetekre vonatkozó bejelentések aránya 34 százalékponttal nőtt 2009 vége és 2017 novembere között. 2009 végén, a rendelet hatálybalépése előtt a 2249 bejelentésből 1089 vonatkozott akkreditált megfelelőségértékelő szervezetekre, 1118 pedig nem akkreditált szervezetekre; azaz az összes ágazatban az összes bejelentés 48,4 %-a akkreditált szervezetre vonatkozott. 2017 novemberére 2708 bejelentést küldtek be, amelyből 472 vonatkozott nem akkreditált megfelelőségértékelő szervezetekre, és 2236 vonatkozott akkreditált megfelelőségértékelő szervezetekre; azaz az összes bejelentés 82,6 %-a akkreditált szervezetekre vonatkozott.

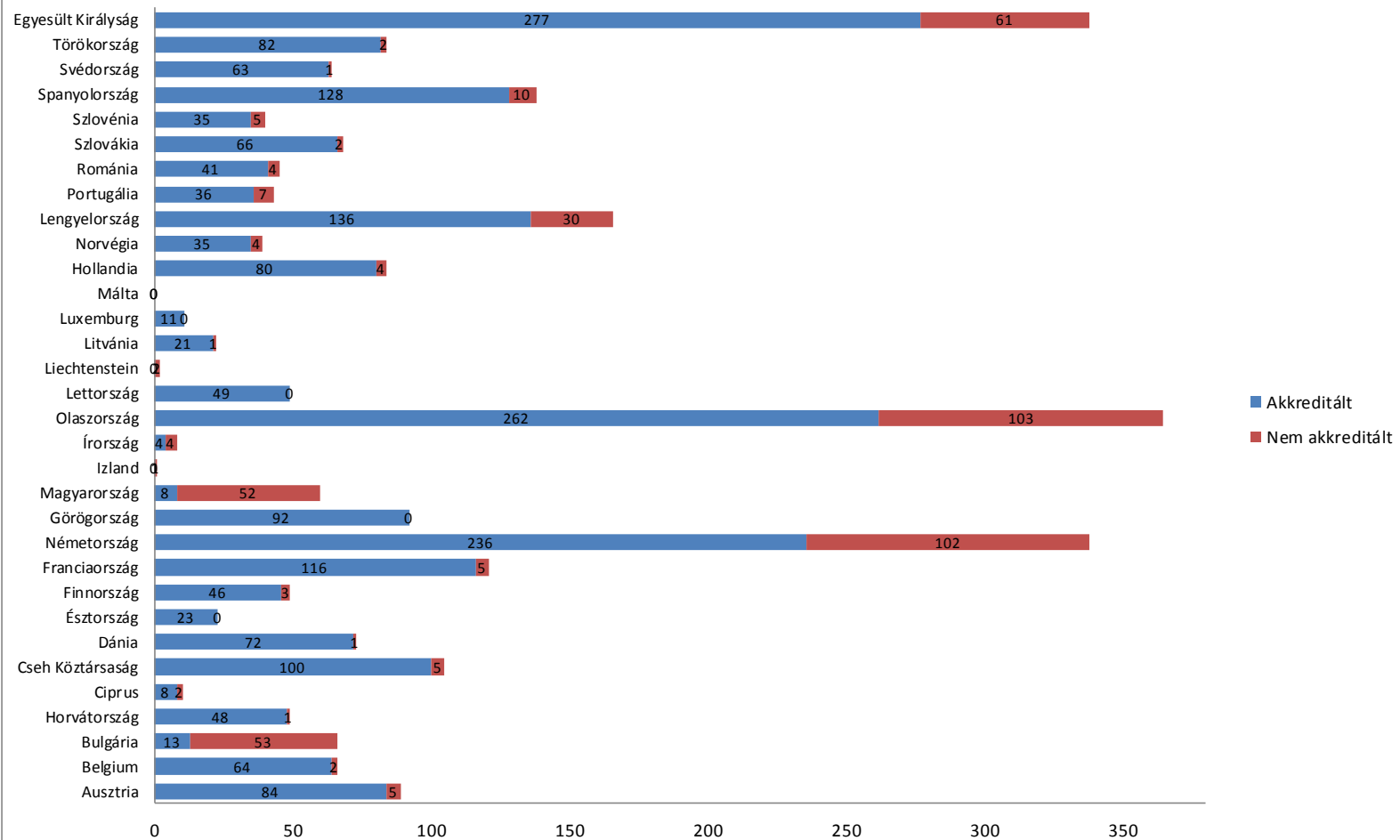
Időközben az EA kidolgozta a Bejelentések akkreditációja c. csomagot. A csomag iránymutatást és bevált gyakorlatokat tartalmaz, célja pedig az, hogy a bejelentett szervezetek értékelése egész Európában összehangoltabb módon folyjék. A projektet 2016-ban sikeresen lezárták, az EA és tagjai most már az eredményeket ültetik át a gyakorlatba.

Az alábbi táblázat a bejelentések számát ismerteti tagállamonkénti és jogszabályonkénti bontásban²⁰.

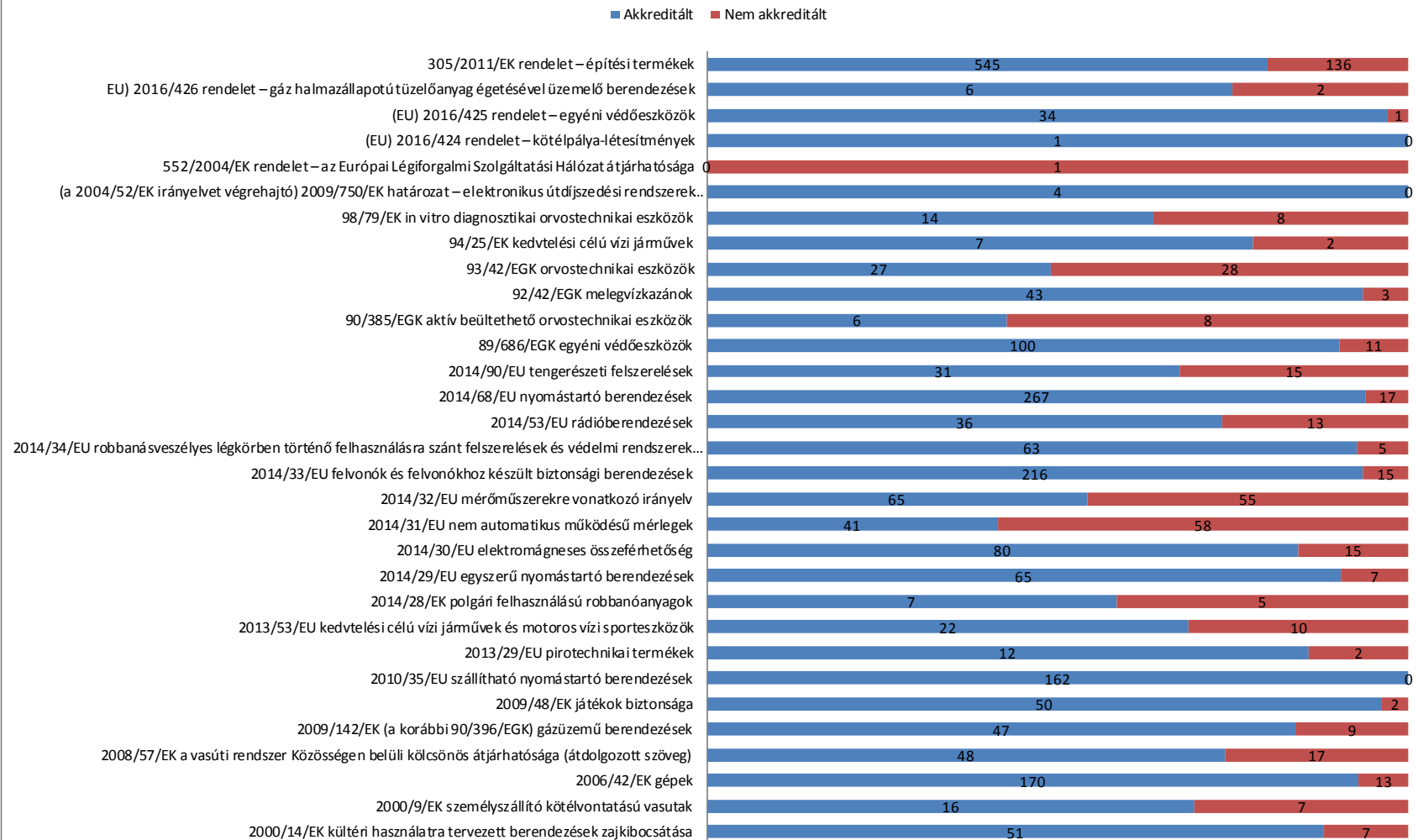
¹⁹ A 765/2008/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése.

²⁰ Az összesítés a 2017. november 3-i helyzetet tükrözi.

Országokénti bejelentések (akkreditált és nem akkreditált szervezetek)



Jogszabályonkénti bejelentések (akkreditált és nem akkreditált szervezetek)



2.6. Nemzetközi együttműködés – Megállapodás Kanadával

A Kanada és az Európai Unió közötti átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás²¹ 2017. szeptember 21-i²² ideiglenes hatálybalépésekor a CETA-ban foglalt, a megfelelőségértékelési eljárások eredményeinek kölcsönös elfogadásáról szóló jegyzőkönyv felváltotta a Kanadával 1998-ban kötött korábbi kölcsönös elismerési megállapodást. A jegyzőkönyv hatálya tágabb a korábnál, és jelentősen leegyszerűsíti az azon megfelelőségértékelő szervezetek kijelölésére szolgáló eljárásokat, amelyek az uniós és a kanadai szabályozási/jogi követelményeknek való megfelelést biztosítják.

A CETA-jegyzőkönyv alapján az uniós megfelelőségértékelő szervezetek kijelölésüket követően a kanadai szabályok szerint tesztelhetik a kanadai exportra szánt uniós termékeket, és viszont. Ez különösen nagy segítség a kisebb vállalkozásoknak, mivel nem kell kétszer fizetniük ugyanazért a tesztért, és a forgalomba hozatali idő is lerövidül, hiszen a termékeket nem kell a rendeltetési országban tesztelni és tanúsítani.

A jegyzőkönyv az akkreditációra támaszkodik, amely ezáltal még fontosabb pillérévé válik a harmadik országokkal folytatott nemzetközi együttműködésnek.

Az uniós és a kanadai akkreditáló testületek végül várhatóan megkapják az elismerést arra vonatkozóan, hogy az általuk végzett akkreditáció megfelel a kanadai, illetve az uniós szabályozási/jogi követelményeknek. E célból az EA és a kanadai akkreditálási testület, a Kanadai Szabványügyi Tanács (Standards Council of Canada, SCC) 2016. június 10-én együttműködési megállapodást kötött. A megállapodás célja többek között az információk és a szakértők cseréje helyszíni értékelések céljából, hogy erősödjék a bizalom az uniós, illetve a kanadai akkreditációs folyamatok iránt.

Továbbá a CETA-jegyzőkönyv létrejöttét követően szoros együttműködést alakítottak ki az EA és az SCC között annak érdekében, hogy a megfelelőségértékelő szervezeteknek az európai és a kanadai termékszabályok alapján történő értékelése konzisztens legyen.

A CETA-jegyzőkönyv az alábbi ágazatokra terjed ki:

- elektromos és elektronikus berendezések, beleértve az elektromos létesítményeket, illetve készülékeket, valamint ezek kapcsolódó alkatrészeit;
- rádióberendezések és távközlő végberendezések;
- játékok;
- építési termékek;
- gépek, beleértve ezek egyes részeit, az alkatrészeket, beleértve a biztonsági alkatrészeket, cserélhető berendezések, és szerelvények;
- mérőműszerek;
- melegvíz-kazánok, beleértve a kapcsolódó berendezéseket;

²¹ *HL L 11., 2017.1.14.*

²² Értésítés az egyrészről Kanada, másrészről az Európai Unió és tagállamai közötti átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás (CETA) ideiglenes alkalmazásáról (*HL L 238., 2017.9.16., 9. o.*).

- robbanásveszélyes környezetekben való használatra szánt felszerelések, gépek, készülékek, eszközök, ellenőrzött alkatrészek, védelmi rendszerek, biztonsági eszközök, vezérlőeszközök és szabályozó eszközök, valamint ezek műszerezése, továbbá hibaelhárító és érzékelő rendszerek (ATEX-felszerelések);
- szabadtéri használatra szánt felszerelések, a környezeti zajterhelés tekintetében; és
- kedvtelési célú vízi járművek és azok alkatrészei.

2.7. A Bizottság által a rendelet akkreditációs rendelkezéseinek érvényesítése céljából foganatosított intézkedések

A rendelet meghatározza, hogy minden tagállam egyetlen nemzeti akkreditáló testületet jelöl ki. Ennek ellenére egyes magánszektorbeli szervezetek azt állítják, hogy szintén végeznek akkreditációt. A Bizottság ezért kötelezettségszegési eljárást indított, és felkért két tagállamot arra, hogy egyrészt lépjenek fel az ellen, hogy a területükön működő „nem nemzeti testületek” – magukat „akkreditáló testületnek” nevező szervezetek, amelyek nem azonosak a hivatalosan kijelölt nemzeti akkreditáló testületekkel – a rendeletnek ellentmondó feladatokat lássanak el, másrészt gondoskodjanak róla, hogy e szervezetek ennek megfelelően módosítsák tevékenységük megnevezését. Az ügyek még mindig folyamatban vannak.

Továbbá, mivel a rendelet lehetővé teszi a gazdasági szereplők számára, hogy a nemzeti akkreditáló testületek határozatai ellen fellebbezzenek/azokat kifogásolják, és minden tagállamot arra kötelez, hogy ismerje el a más tagállamok nemzeti akkreditáló testületei által kiadott akkreditálási okiratok egyenértékűségét, a Bizottság megkérdőjelezte az egyik tagállam által 2015-ben elfogadott új akkreditációs törvény vonatkozó részeit. A Bizottság fellépését követően az érintett tagállam teljes mértékben helyt adott a Bizottság aggályainak, és úgy módosította az akkreditációs törvényt, hogy az megfeleljen a rendeletnek.

2.8. Az akkreditációhoz kapcsolódó jogi fejlemények egyes ágazatokban

2.8.1. Adatvédelem

Az új általános adatvédelmi rendelet²³ 43. cikkének (1) bekezdése arra kötelezi a tagállamokat, hogy a tanúsító szervezeteknek biztosítsák mindkét lehetséges akkreditációs módszert, azaz az adatvédelmi jogszabállyal összhangban létrehozott nemzeti adatvédelmi felügyeleti hatóság általi és/vagy a nemzeti akkreditáló testület általi akkreditációt. Ezek az akkreditációs módszerek az új általános adatvédelmi rendelet 42. cikkének hatálya alá tartozó tanúsítási mechanizmusokra vonatkoznak.

A független felügyeleti hatóságok meghatározott jogkörökkel való felruházásával az EU elismeri a személyes adatok védelmének mint az Alapjogi Charta 8. cikkében foglalt alapvető jognak a különleges jellemzőit, és ezáltal azt is, hogy a tanúsító testületek határozatainak esetében különleges felülvizsgálatra és nyomon követésre van szükség.

A Bizottság ösztönzi a tapasztalatcserét az EA és az általános adatvédelmi rendelet felügyeleti hatóságai között. E tekintetben az EA infrastruktúrája és szakértelme

²³

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 irányelve (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről.

hasznos lesz majd annak biztosításában, hogy az általános adatvédelmi rendelet valamennyi akkreditációs csatornája konzisztens legyen.

2.8.2. Élelmiszer és takarmány

Az élelmiszerekkel és takarmányokkal foglalkozó új rendelet²⁴ bevezeti az akkreditációt, és kimondja, hogy „az akkreditációt a 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően működő nemzeti akkreditáló testületnek kell megadnia”. Ennek kapcsán a Bizottság nyomon fogja követni, hogy az EA miként vezeti be az akkreditációs infrastruktúrát az élelmiszer- és a takarmányágazatban.

2.8.3. Kiberbiztonság

A kiberbiztonságról szóló rendeletjavaslat²⁵ bevezeti az akkreditációt, és úgy rendelkezik, hogy „a 765/2008/EK rendelet alapján kijelölt nemzeti akkreditáló testület csak abban az esetben akkreditálja a megfelelőségértékelő szervezeteket, ha azok megfelelnek az e rendelet mellékletében meghatározott követelményeknek”. Emellett a javaslat meghatározza, hogy „kellően indokolt esetben” csak közjogi (megfelelőségértékelő) szerv adhat ki európai kiberbiztonsági tanúsítványt; ez a szerv lehet többek között nemzeti tanúsításfelügyeleti hatóság.

Mivel egy nemzeti tanúsításfelügyeleti hatóságnak felügyelnie kell azt is, hogy a más megfelelőségértékelő szervezetek által kibocsátott tanúsítványok megfelelnek-e a jogszabályi előírásoknak, a Bizottság a tagállamokkal együttműködésben nyomon fogja követni a kiberbiztonsági rendelet végrehajtását (annak elfogadását követően), és gondoskodik róla, hogy a tanúsítványok megfelelőségének felügyelete pártatlan és átlátható módon történjen.

2.9. Kihívások

A rendelet szilárd jogi keretet teremtett az akkreditáció számára. A legnagyobb kihívás most már abban rejlik, hogy a teljes akkreditálási rendszer lépést tudjon tartani a fejlődéssel, illetve annak biztosításában, hogy azt továbbra is ugyanolyan szigorúan alkalmazzák.

Emellett az akkreditáció szélesebb körű alkalmazása miatt egyes nemzeti akkreditáló testületeknek a jövőben több akkreditációs kérelemmel kell foglalkozniuk, ami megterhelheti pénzügyi és emberi erőforrásaikat.

További kihívást jelent, hogy az akkreditáció bejelentési célokra való alkalmazásában egyenlőbb versenyfeltételeket teremtsünk. Az EA már nagyon sokat tett ezért a Bejelentések akkreditációja c. csomag kidolgozásával. E projekt helyes végrehajtását figyelemmel kell kísérni. Ezzel kapcsolatban a tagállamoknak mint bejelentő hatóságoknak nagyon fontos szerepük van.

Az akkreditációt egyre többször használják új szakpolitikai területen. Az akkreditáció szélesebb körű használata és az akkreditációba vetett általános bizalom

²⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (2017. március 15.) az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről.

²⁵ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az ENISA-ról, az Európai Unió Kiberbiztonsági Ügynökségről, az 526/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről, valamint az információs és kommunikációs technológiák kiberbiztonsági tanúsításáról („kiberbiztonsági jogszabály”) COM(2017) 477 final.

nagy felelősséget jelent az EA és a nemzeti akkreditáló testületek számára. Kulcsfontosságú ezért, hogy az EA továbbra is kapjon uniós támogatást feladatainak végrehajtásához. Az is fontos, hogy az érdekelt felek körében biztosítsuk az akkreditációs rendszer nagyfokú ismertségét és alapos megértését, hogy ezáltal biztosítva legyen annak helyes alkalmazása, különösen az új szakpolitikai területeken. A Bizottság továbbra is előmozdítja az akkreditációnak a 765/2008/EK rendelettel összhangban való alkalmazását minden olyan új javaslatban, amely megfelelésértékelést tesz szükségessé.

3. CE-JELÖLÉS

A 765/2008/EK rendelet a CE-jelölésre vonatkozó általános követelményeket és elveket is meghatározta. A legtöbb 2010 óta elfogadott, nem élelmiszer jellegű termékekre vonatkozó uniós jogszabály kifejezetten előírja, hogy a termékeken fel kell tüntetni a CE-jelölést, és hogy a CE-jelölésre a 756/2008/EK rendeletben meghatározott általános elveket kell alkalmazni.

2014-ben a Bizottság megvizsgálta, hogy a CE-jelölés jelenlegi rendszere kielégítő-e. A vizsgálat eredményei azt mutatják, hogy a CE-jelöléssel kapcsolatban általános az elégedettség, megfelelőnek és eredményesnek tartják. A vizsgálatból az is kiderült, hogy nincs szükség alapvető változtatásra a CE-jelölést illetően, bár összehangoltabban kellene alkalmazni, a különböző jogszabályokban nem lenne szabad eltérő követelményekről rendelkezni, és foglalkozni kell a több részből álló termékek kérdésével²⁶.

A Bizottság CE-jelölésnek szentelt honlapján egy helyen megtalálható az összes információ a CE-jelölésről az EU és az EFTA valamennyi tagállamának nyelvén²⁷; a honlapot rendszeresen frissítik. A CE-jelöléssel kapcsolatos weboldalakat látogatók száma²⁸ jelzi, milyen fontos ezeket az információkat az érdekeltek számára elérhetővé tenni.

Ugyanakkor a CE-jelöléssel kapcsolatban az Európai Bizottsághoz intézett írásbeli kérdések száma az elmúlt 4 évben jelentősen csökkent (évenként kevesebb mint 100 kérdés a négy évvel ezelőtti majdnem 400 kérdéshez képest).

A CE-jelölésnek szentelt weboldalon található átfogó tájékoztatásnak köszönhetően az érdekeltek jobban megismerték a CE-jelölést, valamint az uniós harmonizált jogszabályokból eredő jogaikat és kötelezettségeiket. Maguk a kérdések pedig ma már összetettebbek és részletesebbek, ami a CE-jelöléssel kapcsolatos előírások alapos ismeretét jelzi.

²⁶ Az ipari termékek belső piacának jövőjéről szóló COM(2014)25 bizottsági közleményt kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum az ipari termékekre vonatkozó belső piaci jogszabályok értékeléséről (SWD(2014)23)

²⁷ https://ec.europa.eu/growth/single-market/ce-marking_en

²⁸ 2016. július 11. és 2017. szeptember 27. között 616 489 látogató.